

DEBATT

HELENE ANDERSSON OCH ELISABETH LEGNERFÄLT
advokater, Delphi advokatbyrå

Kommunlagar krockar

Det förbud för stat, kommuner och landsting att snedvrider konkurrens, som träder i kraft vid årsskiftet, riskerar att bli en papperstiger, skriver advokaterna Helene Andersson och Elisabeth Legnerfält.

Varje år tar Konkurrensverket emot ett stort antal klagomål från företag som möter oschysst konkurrens från staten, kommuner eller landsting. Konkurrensverket kan dock sällan ingripa eftersom konkurrenslagen inte tar sikte på de här problemen.

Nyligen klubbade riksdagen konfliktlösningsregeln, ett tillägg till konkurrenslagen. Regeln träder i kraft vid årsskiftet och gör det möjligt att förbjuda konkurrensnedvridande offentlig säljverksamhet.

Konfliktlösningsregeln välkomnas av många, och flera företag ligger i startgroparna och inväntar att den ska träda i kraft. Många riskerar att bli besvikna på de nya reglerna, eftersom det enskilt största problemet, kommunernas prissättning, bara kan angripas i undantagsfall.

Konfliktlösningsregeln innebär i korthet att Stockholms tingsrätt, och i sista hand Marknadsdomstolen, kan förbjuda staten, kommuner och landsting att i ekonomisk eller kommersiell verksamhet agera på ett sätt som snedvrider eller hämmar konkurrensen. Kommuner och landsting kan också förbjudas att bedriva verksamhet, som hämmar eller snedvrider konkurrensen. Reglerna omfattar även statliga, kommunala och landstingsägda bolag.

Det vanligaste klagomålet till Konkurrensverket kommer från småföretagare som känner att de ställs inför en omöjlig konkurrenssituation då kommunen erbjuder samma varor och tjänster, men med marginaler som företag med vinstkrav inte kan hålla. De ska inte vara säkra på att konfliktlösningsregeln löser problemen. Kommunernas prissättning kan inte angripas så länge den är förenlig med kommunallagens självkostnadsprincip. Kommuner och landsting är enligt lag förbjudna att ta ut vinst.

En lag förbjuder kommuner och landsting att bedriva vinstdrivande verksamhet och en annan lag förbjuder dem nu att konkurrera på marknadsmässiga villkor. Vi får anta att det främsta syftet med lagen är att begränsa kommuner och landsting till kommunal kärnverksamhet. Enligt kommunallagen är de skyldiga att hålla sig inom den så kallade kommunala kompetensen – att utan vinst tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster.

Företagen får inte i första hand rikta sina klagomål mot kommunernas prissättning utan bör argumentera för att verksamheten i sig strider mot kommunallagen. Därigenom blir det möjligt att angripa prissättningen som konkurrensnedvridande. Det här innebär en rejäl uppförsbacke för företagen – och för Konkurrensverket som är den myndighet som har fått i uppgift att driva den här typen av processer.

Vi tar inte ställning för eller emot den kommunala självkostnadsprincipen. Vi konstaterar endast att den riskerar att göra den nya lagstiftningen till en papperstiger, vilket vi hoppas inte har varit lagstiftarens syfte. ■

UTGIVNINGSPLAN

AnbudsJour

Månad	Nr	Manus
Jan	1	20/1
Feb	2 3	3/2 17/2
Mars	4 5	3/3 17/3
April	6 7	7/4 21/4
Maj	8 9	4/5 19/5
Juni	10 11	2/6 15/6
Juli		
Aug	12	18/8
Sep	13 14	1/9 15/9
Okt	15 16	29/9 13/10
Nov	17 18	27/10 10/11
Dec	19 20	1/12 14/12

Med reservation för ändringar. Se utgivningsplan

www.allego.se/anbudsjournalen

HÅLL UTRÄTT
EFTER VÅR
UTBILDNING

på www.allego.se!

